

**Пресове повідомлення
Українська Православна Церква в Канаді
За підсумками обговорень
Делегації УПЦК із Вселенською Патріархією
Стамбул, Туреччина,
7 -10 лютого 2013**

На запрошення Його Все-Святості, Варфоломея I до нашого Першоієрарха, Українська Православна Церква в Канаді вислала делегацію до Вселенської Патріархії в Константинополі (Стамбул, Туреччина) на чолі з Його Високопреосвященством, Високопреосвященнішим Митрополитом Юрієм, для обговорення взаємноважливих питань щодо місії нашої Церкви в Канаді і в світі. У складі делегації (поміщено на веб-сторінці) були наші діючі Ієрархи, разом з членами Консисторії і постійнодіючої Комісії міжцерковних зв'язків.

Питання, пов'язані з програмою візиту були розглянуті в трьох окремих пресових повідомленнях, поданих в ході візиту, вони поміщені на веб-сторінці УПЦК.

Перед здійсненням візиту Українська Православна Церква в Канаді приготувала пропонувані для обговорення питання (поміщені на веб-сторінці) у виді трьох тем:

- 1) наші відносини з Вселенською Патріархією;
- 2) ріст і розвиток нашої місії в Канаді, і
- 3) сучасні церковні питання в Україні.

Ці питання були включені в цілоденний порядок нарад протягом двох днів (поміщено на веб-сторінці), запланований Вселенською Патріархією. Наради включали аудієнцію з Його Все-Святістю Патріархом Варфоломеєм I, дві розширених сесії з Синодальним комітетом Вселенської Патріархії з міжправославних справ і низку робочих зустрічей за обідом і під час вечері з членами Святого і Священного Синоду Патріархії.

Обговорення були відвертими і продуктивними, вони пройшли в дусі братерства й співпраці; була розглянута низка справ від аспектів "*Точок Домовленості*" (щодо формалізації відносин між Українською Православною Церквою в Канаді та Вселенською Патріархією в 1990), до складних і важких питань, що стоять перед Церквою в Канаді та церковної ситуації в Україні. Близько половини часу, проведеного в офіційних нарадах була присвячена Українській Православній Церкві в Канаді та канадським питанням, а друга половина – церковній ситуації в Україні.

А. Обговорювані справи:

1. Відносини Української Православної Церкви в Канаді з Вселенською Патріархією
Його Все-Святість, Все-Святіший Патріарх Константинопольський Варфоломей I, тепло прийняв делегацію Української Православної Церкви в Канаді і заявив, що Вселенська Патріархія дуже рада, що прийняла Українську Православну Церкву в Канаді під свій канонічний омофор. Його Все-Святість висловив своє гаряче бажання і надію, що цей візит послужить зміцненню і поглибленню відносин між Вселенською Патріархією та Українською Православною Церквою в Канаді і, що делегація повернеться в Канаду більш запевненою і більш переконаною в любові Патріарха до нашої Канадської Церкви. Його Високопреосвященство Митрополит Юрій, у відповідь сказав, що, незважаючи на виклики, які стоять перед нашою Церквою в Канаді, Українська Православна Церква в Канаді сповнена надії, що за підтримкою та завдяки співпраці з Вселенською Патріархією буде рухатися вперед. Його Високопреосвященство висловив подальшу відданість і посвяту Української Православної Церкви в Канаді Святій Церкві-Матері. Його Все-Святість завершив перше вступне засідання, підкресливши, що свідченням важливості Українського Православ'я для Константинопольської Патріархії є той факт, що делегація Української Православної Церкви в Канаді зустрінеться з високопоставленим Синодальним комітетом з міжправославних справ, а не, як це зазвичай буває при такого роду зустрічах, з Синодальним комітетом, відповідальним за єпархіальні справи.

Українська Православна Церква в Канаді всесторонньо підтримує візію Православ'я Вселенської Патріархії відносно 21-го століття, яке обстоює духовне розуміння і дію із стосовно ключових питань та викликів, які стоять перед людством, у тому числі охорону навколишнього середовища, сталого розвитку, прав людини, торгівлі людьми і економічної нерівномірності. Обговорення також були спрямовані на модель нашої Церкви соборного управління, відомого як “Соборноправність”, яке члени Синодального комітету розуміли, поважали і підтвердили, про що засвідчила повна участь усіх членів делегації: духовенства і мирян у всіх нарадах і обговореннях офіційного візиту.

З Патріархією було досягнуто спільне розуміння у відношенні частоти, змісту і видів інформацій та способів звітності. Вселенська Патріархія запропонувала, щоб всі повідомлення до них від Української Православної Церкви в Канаді відправляти через Канцлера за підписом Митрополита, що підкреслює розуміння Константинопольської Патріархії, що Українська Православна Церква в Канаді є об'єднана еклезіастична сутність і самоуправна Митрополія, а не 3 (три) окремих єпархії у стосунках з Вселенською Патріархією. Багато адміністративних питань було з'ясовано, включно з усучасненням всіх інформацій про нашу Церкву на веб-сайтах Вселенської Патріархії.

Дискусія з приводу “Точок Домовленості” дала можливість вияснити багато питань.

Питання про титул "Єпископ Торонто" залишається нез'ясованим, хоча було прийняте спільне зобов'язання, щоб Вселенська Патріярхія та Українська Православна Церква в Канаді працювали разом, щоб це питання якнайшвидше вирішити. Вселенська Патріярхія хоче, щоб Українська Православна Церква в Канаді дотримувалася процедури, окресленої в її Правилах і Статуті 2008 року, згідно чого будь-яке рішення щодо титулування або внутрішньої організації Української Православної Церкви в Канаді мають бути вирішені Собором. Отож, є надія, що взаємно задовольняюча пропозиція буде представлена під час Собору в 2015 році. Було також визнано, що існує необхідність оновлення "Точок Домовленості" з метою відображення змін, які відбулися з моменту їх прийняття, наприклад, параграф 3 про зміну позиції Екзарха в Північній Америці та параграф 9 відносно Постійної Конференції Православних Єпископів Америки (SCOBA), яка більше не існує.

2. Зростання і розвиток нашої місії в Канаді

Після ширшого обговорення викликів та можливостей, які впливають на місію нашої Церкви в Канаді, декілька пунктів було розглянуто і досягнуто однакостайної згоди. У 2018 році, наша Церква відзначатиме 100-ліття з дня свого заснування і Вселенська Патріярхія погодилася підтримати та взяти участь у відзначенні цієї знаменної події. Для підкреслення цієї вікопомної дати Українська Православна Церква в Канаді бажала б отримати для перевезення по своїх церквах мощі Апостола Андрія Первозванного в цьому році. Ця справа буде офіційно обговорена зо Вселенською Патріярхією в найближчі місяці.

Крім того, Товариство Українців Самостійників (ТУС) організовує міжнародний симпозіум на тему "Значимість Українського Православ'я – Київська традиція для православного світу, минуле, сьогодення і майбутнє". Синодальний Комітет позитивно відреагував на цю ініціативу, метою якої є запросити широке коло українських православних провідників і мислителів з усіх юрисдикцій Українського Православ'я, і зобов'язується розглянути способи підтримки цього важливого діалогу, заохочуючи вчених і провідників Вселенської Патріярхії до присутності та участі.

Синодальний комітет також позитивно сприйняв інформацію про роль нашої Церкви в успішному функціонуванні Постійної Конференції Українських Православних Єпископів поза межами України і нашої подальшої участі, як частина православних церков, в складі Канадської Ради Церков.

3. Сучасні еклезіологічні питання в Україні

Під час зустрічі мало місце широке обговорення відносин Української Православної Церкви в Канаді з різними православними юрисдикціями в Україні. Делегація Української Православної Церкви в Канаді роз'яснила своє становище щодо сучасного еклезіастичного

розділення в Україні. Українська Православна Церква в Канаді, ще від 1947 року неодноразово заявляла своє становище про те, що православні християни України, повинні мати власну автокефальну Церкву в спілкуванні з усіма православними світу. Наше місце при Євхаристійному Престолі ставить вірних Української Православної Церкви в Канаді в складне положення, а це бути в спілкуванні з тими, котрі підтримують неканонічні відносини між Церквою Московською і Церквою Київською (історично цей зв'язок багато разів був визнаний неканонічним, про що найбільш чітко заявив Константинопольський Патріарх Григорій VII, Томос 1924 р.), але не бути в спілкуванні з двома православними вітками, які зробили кроки, щоб звернути увагу на цю аномалію, але не мають порозуміння самі між собою. Константинопольська Патріархія робила старання в 2008 році виправити цю болючу проблему через спробу надання автономії Церкві, але безуспішно. Патріарх, як і раніше, намагається знайти розв'язку і Українська Православна Церква в Канаді, завдяки своєму канонічному спілкуванню з Вселенською Патріархією, - має відіграти важливу роль тримати цю справу актуальною, що вимагає різноманітних видів зв'язку з усіма вітками Православної Церкви в Україні. Українська Православна Церква в Канаді з метою сприяння досягненню цієї мети готова також на проведення різних культурних, наукових і харитативних проєктів.

Його Все-Святість Патріарх Варфоломей з самого початку заявив делегації, що Церква-Матір прагне якнайскоріше бачити єдність між Церквами в Україні, і що він ніколи не перестане сприяти цій єдності; він сказав, що це й було головною причиною його візиту в Україну в 2008 році на запрошення Президента України. Незважаючи на те, що Його Все-Святість прагнув загоїти це болюче розділення, Церкви в Україні не змогли подолати свої розбіжності, щоб у цей час об'єднатися. Патріарх запевнив свою любов до України і, що він продовжує молитися й готовий зробити все можливе, дотримуючись канонічного права, з метою сприяння процесу об'єднання між Православними Церквами в Україні.

У цьому контексті Синодальний комітет також підкреслив стурбованість Вселенської Патріархії за Україну, її єдність і духовне благо. Було визнано, що Українська Православна Церква в Канаді має як історичні зв'язки, так і постійні стосунки з представниками усіх Православних Церков та Українською Греко-Католицькою Церквою в Україні і це природньо й похвально. Були згодні з тим, що мета Вселенської Патріархії заохочення до єдності і сприяння розвитку позитивних еkleзіастичних рухів в Україні може бути здійснена за допомогою різноманітних гуманітарних, освітніх і культурних ініціатив Української Православної Церкви в Канаді, а також через систему зв'язку та контакти в Україні. Крім того, було підтверджено, що Українська Православна Церква в Канаді, завдяки канонічній опіці Вселенської Патріархії, повинна відіграти важливу роль у сприянні цього процесу спостереження та інформування Патріархії про хід подій в Україні. Було очевидним, що Вселенська Патріархія не тільки підтримує зусилля Української Православної Церкви в Канаді, але, що Вселенська Патріархія прагне

продовжувати наводити стосунки з усіма християнами в Україні, в тому числі з невизнаними Православними Церквами, при умові, що Вселенська Патріярхія мусить підтримувати рівновагу між юрисдикціями в рамках канонів Церкви, а не надаючи перевагу одній формації над іншою.

Синодальний комітет признав, що Українська Православна Церква в Канаді має відіграти творчу роль у просуванні цих завдань у своїх відносинах з усіма християнськими Церквами України, дотримуючись канонічних традицій щодо співслужіння у всіх церковних відносинах. Було очевидно, що діяльність Української Православної Церкви Канади в Україні, має плануватися і здійснюватися в згоді із зусиллями Вселенської Патріярхії в Україні. Вселенська Патріярхія висловила своє бажання мати регулярний комунікаційний зв'язок та інформації від Української Православної Церкви в Канаді відносно ходу подій, які впливають на визнані і невизнані Церкви в Україні, у відповідь на що Українська Православна Церква в Канаді зобов'язалася підвищити свою активність у цій ділянці.

Обговорювалося питання потенційного співробітництва між Вселенською Патріярхією, Українською Православною Церквою в Канаді та Національним університетом Києво-Могилянська Академія стосовно декількох ініціатив, таких як спонсорованого Українською Православною Церквою в Канаді перекладу книги Патріярха Варфоломея «*Віч-на віч із Тайною*»; підтримка з Києво-Могилянською Академією пропонованого міжнародного симпозіуму з охорони навколишнього середовища (“Озеленення України”), а також обмін викладачами та студентами і освітніми програмами з іншими факультетами теології, в тому числі Колегії Св. Андрея у Вінніпезі. Хоч Вселенська Патріярхія не прийняла ніяких остаточних рішень щодо цих ініціатив, делегація була поінформована, що вони будуть розглядатися.

Синодальний комітет підтвердив свою підтримку на продовження праці Студійної групи Київської Церкви, яка успішно сприяла розвиткові екуменічного діалогу з Українською Греко-Католицькою Церквою. Додаткові обговорення були зосереджені на святкових плануваннях і можливостях зміцнення єдності під час Ювілею 1025-річчя Хрещення Русі-України в цьому році.

Крім того, після вручення Українською Православною Церквою в Канаді статуетки “*Гіркі спогади дитинства*” (поміщено на веб-сторінці) на вшанування жертв Голодомору-Геноциду, Його Все-Святості було запропоновано взяти участь у відзначенні 80-ї річниці цієї трагедії, яке відбудеться на міжнародному рівні в 4-у суботу листопада 2013 року.

Його Все-Святість, Патріярх Варфоломей також запросив Його Високопреосвященство Митрополита Юрія, приєднатися до офіційної делегації Патріярха на святкування у травні

2013 р. в Мікульчицях Православною Церквою Чеських земель і Словачії 1150-річчя Християнізації чеського і словацького народів святими Кирилом і Мефодієм.

В. Підсумок

Обговорення проходили в атмосфері братерської любові, взаємоповаги і смирення з обох сторін. Щире і активне бажання Вселенської Патріархії працювати разом з Українською Православною Церквою в Канаді було очевидним під час усіх зустрічей і різних обговорень. Делегація Української Православної Церкви в Канаді була до великої міри заохочена і підсилена наданою підтримкою Вселенської Патріархії та розумінням викликів і завдань, які стоять перед нашою Церквою в Канаді та її довготривалі стосунки з усіма Православними юрисдикціями та Українською Католицькою Церквою в Україні. Той факт, що обговорення справ Української Православної Церкви в Канаді були представлені Синодальному комітетові Вселенської Патріархії з міжправославних справ, а це Комітет вищого рівня Святого і Священного Синоду, вказує на пріоритет Української Православної Церкви в Канаді і її справи для Патріарха. Це ще раз підтверджує бажання Його Все-Святості зміцнювати зв'язки з Українською Православною Церквою в Канаді і активно здійснювати вирішення теперішньої церковної ситуації в Україні.

– 30 –

Для більш детальної інформації звертайтеся до:
Протопресвітера Віктора Лакусти, Канцлера
тел: 204-586-3093, Ext 227
Chancellor@uocc.ca

Документи, які поміщені на веб-сторінці:

1. Матеріяли, підготовлені для візиту Українською Православною Церквою в Канаді для обговорення з Вселенською Патріархією:
  - а. зв'язок Української Православної Церкви в Канаді з Вселенською Патріархією;
  - б. місійність нашої УПЦК в Канаді;
  - с. сучасні еклезіастичні справи в Україні.
2. Розклад зустрічей і подій, підготовлений Вселенською Патріархією для делегації Української Православної Церкви в Канаді під час візиту 7-10 лютого 2013
3. Пресові повідомлення Української Православної Церкви в Канаді:
  - а. 7 лютого 2013
  - б. 8 лютого 2013
  - в. 9 лютого 2013

- г. пресове повідомлення Української Православної Церкви в Канаді про вручення Вселенському Константинопольському Патріархові статуетки Голодомору Високопреосвященнішим Митрополитом Юрієм – 13 лютого 2013.
4. Звіт про візит делегації Української Православної Церкви в Канаді.